

Uens behandlingstilbud til danske børn med overvægt

Marianne Eg, Forskningssygeplejerske, MscN, Ph.d.
Børn og Unge og Center for Forskning i Kliniske Sygepleje
Regionshospitalet Viborg

Betydningsfulde faktorer for opnåelse af vedvarende vægttab hos unge, som har deltaget i et væggtabsprogram

Hvorfor er det vigtigt?

Tilladelse til brug af foto er givet af både den unge og forældre

Etiske overvejelser

Stigmatisering

-> italesætte børn og unge med
overvægt i stedet for overvægtige børn og unge

Behandlingstilbud

- Kostændring
- Øget fysisk aktivitet
- Adfærdsændring

Den store udfordring ved behandling af overvægt, er at opnå vedvarende vægttab

(Barlow, 2007, Oude Luttikhuis et al., 2009, Weigel et al., 2008, Snethen et al., 2016)

Kortlægningsstudie

Hypotese: Der var et uhomogent tilbud i DK.

Formål:

Beskrive det nationale behandlingstilbud på børneafdelinger, for at få belyst hvilket tilbud der gives og hvilken effekt det har.

Identificere parametre som har betydning for et behandlingstilbud til det enkelte overvægtige barn eller unge

Metode:

Kvantitativt deskriptiv tværsnitsundersøgelse, hvor det nationale behandlingstilbud på børneafdelinger blev beskrevet.

Spørgeskema udarbejdet til telefoninterviews.

Analyseredskab: National guideline 2015 og Excel.

Deltagere i kortlægningsstudiet

Alle landets børneafdelinger

Indikation for udredning for og behandling i pædiatrisk regi

BMI på iso BMI på mindst 30 (svær overvægt) ELLER

BMI på iso BMI 25 OG én eller flere af følgende (dermed mistanke om kompliceret overvægt):

- Mistanke om specifik medicinsk årsag til overvægt.
- Dyskrine træk.
- Vigende højdetilvækst.
- Forsinket psykomotorisk udvikling.
- Persisterende overspisning / ”binge-eating” og søgen efter mad.
- Hastigt stigende BMI.
- Komplikationer/ associerede tilstande, f.eks. hypertension, dyslipidæmi, forhøjede leverparametre, insulinresistens, prædiabetes, type 2 diabetes, pseudotumor cerebri, polycystisk ovariesyndrom, tidlig pubertet, obstruktiv søvn apnø, epifysiolyse.
- Samtidig familiær disposition over for to eller flere af følgende diagnoser: type 2-diabetes, hypertension, hyperlipidæmi, metabolisk syndrom, hjertekarsygdom, svær overvægt

<http://www.paediatrici.dk/vejledninger/adipositas-vejledninger>

Uens behandlingstilbud

Limited availability of childhood overweight and obesity treatment programmes in Danish paediatric departments

Marianne Eg^{1,3}, Dina Cortes^{4,6}, Anders Johansen^{4,7}, Kirsten Frederiksen¹, Vibeke Lorentzen^{1,2,11}, Lone Marie Larsen^{4,8}, Jens-Christian Holm^{4,6,9,10} & Marianne Vámosi¹

ABSTRACT

INTRODUCTION: The prevalence of children and adolescents with overweight and obesity has tripled over the past 30 years. One in five children in Denmark is overweight, a condition which is accompanied by serious medical and psychosocial complications. So far, an overview of the Danish treatment of childhood overweight and obesity has been lacking.

METHODS: Telephone interviews with all Danish paediatric departments were conducted in 2014. The results, constituting a baseline, were analysed using the clinical guidelines

20% [1, 5, 6], and 4-5% of children are obese [4, 5]. Moreover, approx. 70-80% of these children and adolescents risk overweight or obesity later in life [1, 3, 6].

Overweight and obese children and adolescents and their families face serious psychological, social and medical consequences arising from their disease [1, 7].

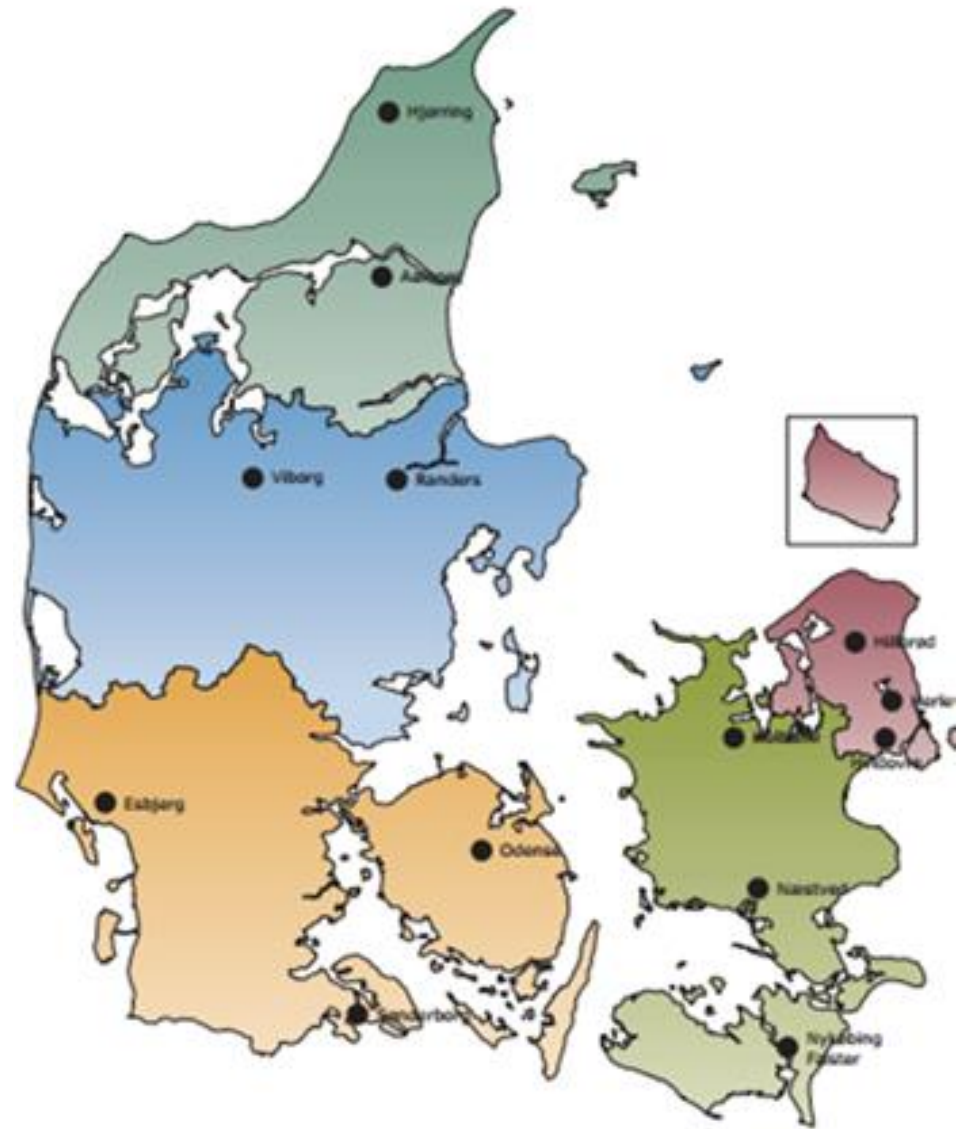
The psychological consequences typically include bullying [7], reduced quality of life, loneliness and depression [6, 8]. The social consequences include a lower educational attainment than could otherwise be expected [8]. Medical complications are frequent, exempli-

ORIGINAL ARTICLE

- 1) Department of Public Health, Section for Nursing, Aarhus University
- 2) The Centre for Nursing Research – Viborg
- 3) Department of Paediatrics, Regional Hospital Viborg

Resultater

Behandlingstilbud	Indhold i tilbuddet	Antal børne-afd.
<p>Niveau A</p> <p>Tværfagligt behandlingstilbud, som ligner det der anbefales i den nationale retningslinje.</p>	<p>Forundersøgelse ved børnelæge Kostvejledning ved diætist Vægtkontroller ved sygeplejerske Opfølgningskonsultationer Psykologsamtaler (barn/ung/forældre) Andre faggrupper involveret: Socialrådgiver, sekretær, sportsfolk og fysioterapeuter</p>	<p>6</p>
<p>Niveau B</p> <p>Betydeligt mindre omfattende tilbud.</p>	<p>Forundersøgelse ved børnelæge Opfølgningskonsultationer ved børnelæge eller sygeplejerske Andre faggrupper, der kunne være involveret: Diætist, psykologer, socialrådgiver, sekretær, sportsfolk eller fysioterapeuter</p>	<p>7</p>
<p>Niveau C</p> <p>Ikke et behandlingstilbud</p>	<p>Almindelig børneundersøgelse ved børnelæge</p>	<p>6</p>

Henvisningskriterier

Henvisningskriterier for deltagelse i behandlingstilbud til børn med overvægt på Danske børneafdelinger:	Antal børneafd.
BMI \geq 90 % percentilen for køn og alder	2
BMI \geq 97 % percentilen for køn og alder	1
BMI \geq 99 percentilen for køn og alder eller Hastigt stigende BMI (springer 2 percentiler på et år)	9
Over 2,7 SDS BMI for køn og alder eller er prædiabetisk	1

Indhold	Elementer	Niveau A Antal Børneafd.	Niveau B Antal Børneafd.
Anamnese	Tidligere forsøg på vægttab	6	7
	Sociale forhold	6	7
	Familiær disposition	6	7
	Fysisk aktivitetsniveau	6	7
	Skærmtid	6	7
	Mobning	6	7
	Sovemønster	6	6
	Familiens sammensætning og dynamik		
	Adfærd i forbindelse med måltider		
Beskrivelse af familiens kost			
Undersøgelse	Måling af fysiske data som vægt, højde og blodtryk	6	7
	Blodprøver	6	6
Behandling	Målsætning for vægttab	6	6
	Familieinvolvering	6	7
	Opfølgende kontroller	6	5
	Kostvejledning ved diætist	6	4
	Psykologsamtale (Barn/ung/forældre)	6	3
	Sportsaktiviteter i samarbejde med kommunen	1	1
	Fysioterapi på børneafdelingen	1	0
Instruks	Egen instruks	2	3
	Holbæk-modellen	3	2
	Tilpasset udgave af Holbæk-modellen	1	1
	Har ingen instruks	0	1

Pædagogisk tilgang/målsætninger

Pædagogisk tilgang:

- "Du bestemmer" metoden
- Motiverende samtale
- De små skridt
- Social profil
- Visualiseringskema

Målsætninger:

- Udarbejdes ud fra bestemt skema (Eget, Holbæk)
- Udarbejdes individuelt (Alder, modenhed, barnets og familiens problemstilling)
- Ens for alle
- Barnet/familien er med til at sætte mål
- Arbejdes ikke med konkrete tal/mål for væggtab, men stiler mod sundere livsstil og dermed væggtab
- BMI stagnerer
- Udarbejdes ud fra første samtale (plus blodprøver) og motivations samtalen

Vedvarende eller projektbaserede tilbud

Vedvarende behandlingstilbud (9)

Tidsbegrænset behandlingstilbud (4)

Opgørelse af behandlingsresultater

4 afdelinger opgjorde resultater af behandlingen.

6 afdelinger havde været i gang med behandlingstilbuddet i så kort tid, at der ikke kunne rapporteres data endnu.

AARHUS
UNIVERSITET

midt
regionmidtjylland

Når barnet ikke taber sig

- Ekstra indsats i form af ekstra kontakter
- Gives advarsler
- Forældre indkaldes til samtale uden barnet
- Underretning til sociale myndigheder
- Netværksmøder
- Skifter kontaktperson i behandlingstilbuddet
- Snakker alene med barnet
- Henviser til andet tilbud eller julemærkehjem

Familiens betydning

THE

TAKE-HOME MESSAGE

- Henvisningskriterier er meget forskellige og der anvendes forskellige måder at vurdere graden af overvægt.
- Vedvarende behandlingstilbud.
- De børn/unge som ikke fastholder vægttab eller dropper ud skal have øget opmærksomhed.
- Implementering af DPS-retningslinjen.
- Familien er vigtig for deltagelsen og skal anerkendes for den ekstra indsats det kræver at deltage i vægttabsbehandling.
- Forældre oplæres i konflikthåndtering.
- Opgørelse af behandlingsdata kræver tid og fælles databaser.
- Styrke både den forebyggende indsats, selve behandlingen og opfølgningen efter at have deltaget i et tilbud.
- Uens behandlingsmuligheder skaber ulighed i adgang til sundhed.

AARHUS
UNIVERSITET

midt
regionmidtjylland

Funding af ph.d.-projektet

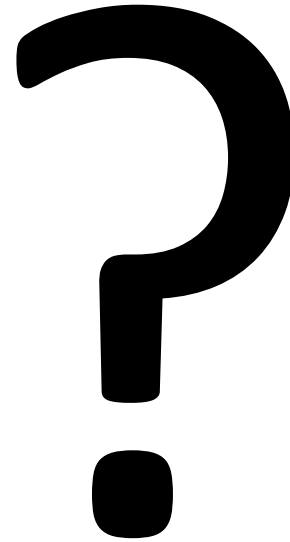
Søster Marie Dalgaards Fond
Hospitalsenhed Midts Forskningsfond
Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige
Forskningsfond
Familien Hede Niensens Fond
Børn og Unge Hospitalsenhed Midt
Hospitalsenhed Midt

AARHUS
UNIVERSITET

midt
regionmidtjylland

Tak for jeres opmærksomhed